

قَصِيدَةُ «لُدِغْتَ كَثِيرًا...»

لِفَضِيلَةِ الشَّيْخِ د/ سُعُودَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ الشَّرِيمِ - حَفِظَهُ اللَّهُ -

Poema "Mnogo puta si ujeden..."

uvaženog šejha dr. Su'ūda b. Ibrahima eš-Šurejma,
Allah ga sačuvao

١ أَيَا صَاحِ دَعْ عَنْكَ مَا كَدَّرَكَ وَخُذْ نُصْحَ مَنْ بِالْهُدَى ذَكَرَكَ

O prijatelju, ostavi ono što ti dušu muti,
i prihvati savjet onoga ko te na Uputu podsjeti.

٢ إِذَا كُنْتَ لِلنُّصْحِ مُسْتَنْبِهَا فَرُثُكَ نَحْوَ الْهُدَى يَسَّرَكَ

Ako si budan za savjet i spreman da ga prihvatiš,
tvoj Gospodar će ti put ka Uputi olakšati.

٣ فَإِيَّاكَ وَالْخَوْضَ فِي فِتْنَةٍ وَكُنْ كَالْبَعِيرِ إِذَا مَا بَرَكَ

Pa čuvaj se uplitanja u smutnje (fitne),
i budi poput deve kad legne – miran i postojan.

٤ وَخَاذِرْ قَذَاةً تُصَابُ بِهَا وَكُنْ كَالَّذِي إِنْ رَأَاهَا فَرَكَ

I čuvaj se trunke koja te može uprljati,
i budi poput onoga koji je odmah odstrani čim je opazi.

٥ وَلَا تَرَكَنَّ لِْمُسْنِ تَكْبِرٍ إِذَا مَا ضَعُفَتْ لَهُ اسْتَصْعَرُكَ

I nipošto ne naginji onome koji se oholi,
jer ako pred njim pokažeš slabost – on će te poniziti.

٦ فَصُنْ نَفْسَكَ الْيَوْمَ عَنْ ذَلَّةٍ فَإِنَّ الدَّلِيلَ عَدِيمُ الدَّرَكِ

Zato čuvaj danas svoje dostojanstvo od poniženja,
jer onaj ko se ponizi – neće ugled postići.

٧ وَلَا زِمَ صَدُوقاً إِذَا مَا رَأَى لَدَيْكَ هَوًى بِأَهْدَى نَوْرِكَ

Drži se iskrena prijatelja, koji kada vidi
da te strast zanosti, obasja te svjetlom Upute.

٨ وَلَا تَكُ ذَا بَاطِنٍ فِي الْوَرَى يُخَالِفُ فِي طَبْعِهِ مَظْهَرُكَ

I nemoj biti od onih koji se pred ljudima pretvaraju,
pa u sebi taje suprotno onome što javno pokazuju.

٩ وَصَاحِبُ نَصُوحاً تُسَرُّ بِهِ فَفِيهِ الْوُضُوحُ إِذَا بَصَّرَكَ

Druži se s iskrenim savjetnikom – kojem se raduješ,
koji ti istinu jasno pokaže kad te opomene.

١٠ وَإِنْ حَلَّ خَطْبٌ تَضِيقُ بِهِ أَعَانَكَ مِنْ بَعْدِ مَا صَبَّرَكَ

A kada te snađe nevolja koja ti dušu stegne,
on ti pruži pomoć – a prije toga te saburu podučiti.

۱۱ وَدَعْ عَنْكَ مَنْ كَانَ مُسْتَنْفِعًا إِذَا فَاتَهُ نَفْعُهُ حَسْرَتُكَ

I ostavi onoga ko te traži samo radi koristi,
a čim mu korist izmakne – okrene ti leđa i ražalosti te.

۱۲ يُرِيدُكَ لِلنَّفْعِ مَهْمَا يَكُنْ وَلَيْسَ عَلَيْهِ إِذَا حَسْرَتُكَ

Traži te samo radi koristi, ma kakava bila,
a kad te izgubi – ni malo ga nije briga.

۱۳ فَيَنْهَلُ مِنْكَ كَمَا يَشْتَهِي وَمَا كَفَّ يَوْمًا وَمَا وَفَّرَكَ

On te crpi koliko god poželi,
nit' je ikad stao, nit' ti išta poštedio.

۱۴ يَرَاكَ كَسِيرًا وَقَدْ يَنْتَشِي لِكَسْرِكَ يَشْرَبُ شَايَ الْكَرِّ

Gleda te slomljenog – i još u tome uživa,
uz čaj od karaka slavi tvoju slabost.

۱۵ وَكَمْ مِنْ بَعِيدٍ أَدْنَتْ لَهُ بِفَضْلٍ وَكَمْ مِنْ أَخٍ أَنْكَرَكَ

Koliko je onih dalekih kojima si na dobru zahvalan,
a koliko te je puta bliski (brat) – zanijekao.

۱۶ وَكَمْ مِنْ لَبِيبٍ أَدْرَتْ لَهُ قَفَاكَ وَلَوْ صُنَّتْهُ عَطَّرَكَ

A koliko je pametnih kojima si okrenuo leđa,
a da si ga čuvao i pazio – on bi te mirisom mirisao.

١٧ وَكَمْ مِنْ جَلِيسٍ خُدِعْتَ بِهِ وَأَنْتَ تَجَاهِلُ مَنْ حَذَّرَكَ

I koliko si puta bio obmanut osnim s kojim si sjedio,
a pravio si se da ne čuješ onoga ko te je upozoravao.

١٨ وَثَقَّتْ بِهِ دُونَمَا فِطْنَةً فَأَبْكَاكَ مِنْ بَعْدِ مَا أَعَثَّرَكَ

Pouzdao si se u njega bez imalo pronicljivosti,
pa te je rasplakao nakon što te je sapleo.

١٩ وَكَمْ مِنْ لَيْمٍ أَنْتَ لَهُ جَنَابَكَ وَهُوَ الَّذِي حَقَّرَكَ

A koliko si se puta opustio pred podlim čovjekom,
a on je bio taj koji te je omalovažio.

٢٠ ظَنَنْتَ بِأَنَّ الصَّافَا نَهَجُهُ وَقَدْ خَابَ ظَنُّكَ إِذْ غَبَّرَكَ

Pomislio si da je odanost njegov put,
ali te je tvoje mišljenje iznevjerilo – jer te je uprljao.

٢١ وَإِنْ رُمْتَ خَيْرًا أَدَارَ لَكَ فَقَاهُ وَعَنْ نَيْلِهِ كَزَكَرَكَ

A kad si htio da neko dobro učiniš,
okrenuo ti je leđa i na tome ti se rugao.

٢٢ وَكَمْ مِنْ صَدِيقٍ أَبْجَتَ لَهُ بِسِرٍّ وَحِينَ انْكَفَا عَيْرَكَ

A koliko je “prijatelja” kojima si povjerio tajnu,
a čim se okrenuo – počeo te ismijavati.

٢٣ لَدِغْتَ كَثِيرًا فَمَا تَرْعَوِي وَشَوَّهْتَ بَيْنَ الْمَلَأَ مَنْظَرَكَ

Mnogo puta si ujedena al' nikako da se opametiš,
a i svoj ugled si pred ljudima unakazio.

٢٤ يَمُرُّ الزَّمَانُ وَلَمْ تَتَّعِظْ وَكَمْ مِنْ بَلَاءٍ بِهِ عَبَّرَكَ

Prolazi vrijeme, a još nisi pouku uzeo,
koliko je samo belaja bilo opomena za tebe.

٢٥ تَبَيَّتُ وَتُصْبِحُ فِي غَفْلَةٍ فَأَرْخَيْتَ مِنْ بَعْدِهَا مُمْزَرَكَ

Zanaćаш i budiš se u gafletu (nemaru),
pa si nakon toga opustio svoj pojas.

٢٦ وَتَخْلُو بِمَعْصِيَةِ آمِنًا وَتَحْسَبُ رَبَّ الْوَرَى لَمْ يَرَكَ

Osamljuješ se čineći grijehe – osjećajući se sigurno,
a misliš da te Gospodar ljudi ne vidi.

٢٧ تَصُورُ وَتَلْهُو وَأَنْتَ الَّذِي إِلَى خَالِقِ الْخَلْقِ مَا أَفْقَرَكَ

Razmećeš se i zabavljaš, a ti si za Allahom –
Stvoriteljem svega – tako potreban.

٢٨ وَمَا زِلْتَ مُسْتَرْسِلًا لَاهِيًا وَهَذَا الصَّنِيعُ الَّذِي أَخْرَكَ

I dalje si u zabavi nemaran i zaigran,
a upravo te takvo ponašanje unazadilo.

٢٩ هَجَرْتَ كِتَابَ الْعَزِيزِ الَّذِي هَدَاكَ فَلِلَّهِ مَا أَهَجَرْتُكَ

Napustio si Allahovu Knjigu, Onoga koji te uputio –
pa, tako mi Allaha, kako si samo ravnodušan!

٣٠ أَلَا أَيُّهَا الْغَرُّ مَاذَا جَرَى بِدُنْيَاكَ هَلْ مَا بِهَا أَسْكَرْتُكَ

Zar ne, o ti naivni, šta ti se to desilo –
je li te ovaj dunjaluk opio, pa si na sebe zaboravio?

٣١ أَلَسْتَ تَرَى مَا بِهَا مِنْ بَلَاءٍ أَمَا هَـزُّ هَذَا الْبَلَاءِ مُخْبِرُكَ

Zar ne vidiš sve belaje koje (dunjaluk) nosi sa sobom,
zar te ti belaji nisu nimalo (u srcu) potresli?!

٣٢ فَإِنَّ الْحَيَاةَ لَنَا عِبْرَةٌ يَمِيزُ عَوَاقِبَهَا الْمُعْتَرِكُ

Zaista je život svima nama pouka,
a njegove posljedice razotkriva borba u njemu.

٣٣ تَوَاضَعْ لِرَبِّكَ فَهُوَ الَّذِي إِذَا مَا اتَّصَفْتَ بِهِ كَبَّرَكَ

Ponizi se svome Gospodaru – jer On je Taj
koji te uzdiže kada se poniznošću ukrasiš.

٣٤ وَإِيَّاكَ وَالْكِبَرَ مِنْ نُطْفَةٍ خُلِقْتَ فَحَسْبُكَ مَا أَحَقَّرَكَ

I čuvaj se oholosti – jer od kapi sjemena stvoren si,
pa neka ti to bude dovoljno da spoznaš koliko neznatan si.

۳۵ وَأَصْبَحْتَ مِنْ بَعْدِهَا مُضْغَةً وَمِنْ بَعْدِ خَلْقٍ لَهُ قَدَرٌ

A potom si postao grudvica mesa,
pa ti je tek nakon tog stvaranja sudbina određena.

۳۶ وَسَوَّأَكَ سُبْحَانَهُ خَلْقَةً بِأَحْسَنِ مَا شَاءَ قَدْ صَوَّرَكَ

I stvorio te, slavljen neka je On, savršenim stvaranjem,
i oblikovao te na najljepši način – kako je On htio.

۳۷ فَتَحَيَا حَيَاةً إِلَى غَايَةٍ فَإِنْ مِتَّ مِنْ بَعْدِهَا أَقْبَرَكَ

I živiš životom koji ima svoj kraj,
pa kad umreš – On će te u kabur položiti.

۳۸ هُوَ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُفْتَدِرُ إِذَا شَاءَ بَعْدَ الْبَلَاءِ أَنْشَرَكَ

On je Stvoritelj, Tvorac, Svemoćni –
pa kada odluči, nakon što istruhneš, ponovo će te oživjeti.

۳۹ وَمَا دَامَ حَالٌ لِأَصْحَابِهِ فَمَا سَرَّ يَوْمًا غَدًا كَدَّرَكَ

Nijedno stanje nije vječno ljudima,
pa ono što te jučer radovalo – sutra te ražalosti.

۴۰ وَإِنَّ الْبَقَاءَ لِلرَّبِّ الْوَرَى وَإِنَّ الْفَنَاءَ لَنَا مُشْتَرَكٌ

A vječnost pripada samo Gospodaru svih stvorenja,
dok je prolaznost zajednička sudbina nama ljudima.

٤١ تَيَقَّظْ وَبَادِرْ وَدَعْ غَفْلَةً فَأَنْتَ بِذَلِكَ مَا أَجْدَرُكَ

Probudi se, požuri i ostavi nemar –
jer ti si onaj kome to najviše priliči.

٤٢ نَصَحْتُكَ يَا صَاحٍ لَا تَسْتَهِنْ فَقَدْ أَعْذَرَ الْيَوْمَ مَنْ أَنْذَرَكَ

Savjetovao sam te, o prijatelju, pa nemoj to potcijeniti,
jer danas je opravdan onaj ko te je opomenuo.

٤٣ فَإِنْ تُبْتَ أَبْشِرْ بِفَوْزٍ وَإِنْ أَبَيْتَ فَلِلَّهِ مَا أَخْسَرُكَ

Pa ako se pokaješ – raduj se spasu,
a ako odbiješ – tako mi Allaha, kako si samo na gubitku!

Kraj poeme (kaside).

S arapskog preveo i priredio:

Amir T. Smajić

Tuzla, 15. safer, 1447. h. god.

am.ibr.sm@gmail.com

t.me/amirsmajic

